

Avdelningen för statistik och jämförelser
Ulrika Eriksson

Kvalitetsdeklaration

Statistik om socialtjänstinsatser till personer med funktionsnedsättning 2017

Ämnesområde

Socialtjänst

Statistikområde

Äldre och handikappomsorg

Produktkod

SO0310

Referenstid

Oktober månad och 31 oktober, samt hela året 2017.

Innehållsförteckning

Kvalitetsdeklaration	1
Statistik om socialtjänstinsatser till personer med funktionsnedsättning 2017.....	1
Ämnesområde.....	1
Statistikområde	1
Produktkod.....	1
Referenstid.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Statistikens kvalitet.....	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov.....	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	4
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig.....	5
3 Aktualitet och punktlighet	5
3.1 Framställningstid	5
3.2 Frekvens	5
3.3 Punktlighet.....	5
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	5
4.1 Tillgång till statistiken	5
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	6
4.3 Presentation	6
4.4 Dokumentation	6
5 Jämförbarhet och sam användbarhet.....	6
5.1 Jämförbarhet över tid.....	6
5.2 Jämförbarhet mellan grupper.....	6
5.3 Sam användbarhet i övrigt.....	6
5.4 Numerisk överensstämmelse	6
Allmänna uppgifter.....	7
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik.....	7
B Sekretess och personuppgiftsbehandling.....	7
C Bevarande och gallring.....	7
D Uppgiftsskyldighet	7
E EU-reglering och internationell rapportering.....	7
F Historik	7
G Kontaktuppgifter	8

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken används i första hand som underlag för nationell uppföljning och utvärdering, för jämförelser mellan kommuner och som allmän information.

1.1.2 Statistikansvändares informationsbehov

Syftet med statistiken är att belysa omfattningen av insatser som ges till personer med funktionshinder enligt socialtjänstlagen (2001:453).

Statistiken används av statliga och kommunala myndigheter för planering, utvärdering och uppföljning av verksamheten. Den ger även underlag för forskning, opinionsbildning och politisk verksamhet.

1.2 Statistikens innehåll

Personer som var beviljade viss insats enligt 4 kap. 1 § SoL.

1.2.1 Objekt och population

Målpopulationen består av samtliga personer som i Sverige var beviljade någon eller några av specificerade insatser enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453). Insatsen ska vara påbörjad. Objekten är var och en av dessa personer som utgör målpopulationen.

1.2.2 Variabler

- Personen bodde i ordinärt, särskilt eller annat boende.
- Beslutet avsåg hemtjänst.
 - Antal beviljade hemtjänsttimmar per månad.
 - Beslutet om hemtjänst avsåg service.
 - Beslutet om hemtjänst avsåg personlig omvårdnad.
 - Beslutet om hemtjänst avsåg ledsagning.
 - Beslutet om hemtjänst avsåg avlösning av anhörig i hemmet.
- Beslutet avsåg matdistribution inom eller utanför hemtjänst.
- Beslutet avsåg trygghetslarm inom eller utanför hemtjänst.
- Beslutet avsåg ledsagning inom eller utanför hemtjänst.
- Beslutet avsåg avlösning av anhörig i hemmet inom eller utanför hemtjänst.
- Beslutet avsåg boendestöd.
- Beslutet avsåg dagverksamhet.
- Beslutet avsåg korttidplats.
 - Personen var på plats den 31 oktober.
 - Antal dygn personen var på korttidsplats under oktober.

- Beslutet avsåg kontaktperson.
- Beslutet avsåg kontaktfamilj.
- Beslutet avsåg annat bistånd inom äldreomsorg.
- Kommun som fattat biståndsbeslutet.
- Ålder vid årets slut.
- Juridiskt kön.
- Huruvida personen levde vid mättilfället.

1.2.3 Statistiska mått

Antal personer med respektive insats, antal personer med respektive insats i förhållande till antal personer i befolkningen samt antal timmar/dygn med insats.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Redovisning görs för riket, län och kommun. Vidare har redovisning gjorts fördelat på åldersgrupper och kön.

1.2.5 Referenstider

Uppgifterna avser oktober månad och 31 oktober, eller närmaste tillgängliga månaden för kommuner där data för oktober saknas, samt hela året 2017.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten och den statistiska kvaliteten i de insamlade uppgifterna kan variera mellan olika kommuner. Kvaliteten beror bland annat på hur väl kommunernas IT-system anpassats för registrering och uttag av uppgifter, hur olika insatser definieras och avgränsas i kommunerna, hur rutiner för registreringen av uppgifterna fungerar och noggrannheten i behandlingen och granskning av uppgifterna i kommunerna, hos MIND Research och på Socialstyrelsen. Socialstyrelsen bedömer att tillförlitligheten är tillräckligt god för statistikens avsedda användning.

2.2 Osäkerhetskällor

Statistiken har samlats in för 2013 och 2014 i nuvarande form utan att ha tillräckligt god kvalitet för att ha kunnat publiceras som officiell statistik. För 2015–2017 anses kvaliteten vara tillräckligt god för publicering, men de tidigare problemen gör att jämförelser med tidigare år är svåra att göra.

2.2.1 Urval

Inga urval görs. Alla beslut som påbörjats, pågått eller avslutats under året ingår.

2.2.2 Ramtäckning

Täckningsfel kan här innebära antingen att personer som ingår i populationen inte finns med i registret eller att personer som inte ingår i populationen ändå finns med i registret. Till exempel ingår personer med psykisk funktionsnedsättning i målpopulationen men inte personer med sociala problem oavsett om de har samma insats. I vissa kommuner är verksamheten som ger den här typen av

insatser uppdelad på två förvaltningar och då kan den ena förvaltningen ha missat att skicka in uppgifter utan att Socialstyrelsen uppfattat bortfallet.

2.2.3 Mätning

I de kommentarer som kommunerna lämnade i samband med uppgifts-lämnan- det finns ingen indikation på att enkäten eller insamlingsmetoden skulle ha inneburit stora problem.

2.2.4 Bortfall

Ett visst svarsbortfall finns. Uppgifter från kommunerna Sorsele, Åsele och Helsingborg saknas för alla månader under 2017. Uppgifter från Torsås kom- mun saknas för oktober månad (den månad som används för tvärsnittsuppgifter) och har ersatts med uppgifter för december månad.

I redovisningen som avser hela 2017 har Sorsele, Åsele, Helsingborg och Tor- sås plockats bort då de saknar uppgifter för fler än 3 månader under 2017.

2.2.5 Bearbetning

Vid kommunens inlämning av uppgifter har kontroll gjorts för giltiga variabel- värden och logiska kontroller mellan uppgifter. I bearbetningar på Socialstyrel- sen har dubblettkontroller inom kommuner och mellan kommuner vid aggrege- ring till högre nivå än kommun gjorts. Personer som var avlidna innan mättidpunkten har rensats bort vid statistikbearbetningarna.

2.2.6 Modellantaganden

Vid misstankar om bortfall eller vid kvarstående fel efter genomförda rättning-ar har berörda uppgifter/variabler utgått ur statistikredovisningen. Inga modell-an- taganden har gjorts.

2.3 *Preliminär statistik jämförd med slutlig*

Ingen preliminär statistik publiceras.

3 **Aktualitet och punktlighet**

3.1 *Framställningstid*

Det tar drygt fyra månader från sista mätdatum i december till publicering av statistiken.

3.2 *Frekvens*

Statistiken samlas in tolv gånger per år, d.v.s. månadsvis. Den officiella statistiken för referensåret publiceras en gång per år.

3.3 *Punktlighet*

Publicering sker enligt tidsplan.

4 **Tillgänglighet och tydlighet**

4.1 *Tillgång till statistiken*

Statistiken publiceras t på Socialstyrelsens webbplats. Information om publice- ringen förmedlas även i Socialstyrelsens nyhetsbrev.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Användare kan efterfråga en specialbearbetning på bestandsregistret genom att kontakta Socialstyrelsen för att efterfråga ytterligare uppgifter. Uppgifterna i registret är sekretesskyddade enligt lag. Tillgång till registerdata kan dock erhållas efter särskild prövning hos Socialstyrelsen.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i ett faktablad, både på svenska och engelska, med årets viktigaste iakttagelser och en Excel-fil med tabeller, texter och diagram.

4.4 Dokumentation

Undersökningarna finns dokumenterad hos statistikproducenterna och Socialstyrelsen.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Uppgifterna för 2017 avser enbart verkställda beslut. Det gör att jämförelser med uppgifter från 2012 och tidigare som avser alla fattade beslut inte lämpar sig. För vissa variabler kan man dock se att skillnaden i antal är väldigt liten.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

I rapporten jämförs kommuner, län och riket samt kön, ålder och mättidpunkter. Det förekommer inga svårigheter i jämförbarheten mellan dessa grupper.

5.3 Sam användbarhet i övrigt

Registret är personnummerbaserat och kan således användas tillsammans med vilket annat personnummerbaserat register man vill. Uppgifterna i statistiken används ofta tillsammans med kostnader för socialtjänstinsatser samt uppgifter om vissa sjukdomar eller LSS-insatser.

5.4 Numerisk överensstämmelse

I Excel-bilagan i flikarna ”3. Insats per kommun” och ”4. Hemtjänstinsatser per kommun” gäller följande:

Summan av kommunernas värden $\neq$ värdet för länet

Summan av länens värden $\neq$ värdet för riket

Eftersom det finns ett fåtal personer som får olika SoL insatser från olika kommuner. Därför kan det överlappa lite vid jämförelser mellan kommuner eller mellan län, men överlappningen har exkluderats i rikettotalen.

I övrigt är numeriska överensstämmelsen mycket god.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken i dess nuvarande form med månadsvis inrapportering har redovisats som officiell statistik sedan 2015.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

C Bevarande och gallring

Gallringsföreskrifter finns i RA-MS 2001:40 (Riksarkivets myndighetsspecifika föreskrift). Det innebär att registret inte gallras.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99), förordningen (1981:1370) om skyldighet för socialnämnderna att lämna statistiska uppgifter samt ändringsföreskrift (2013:31) om socialnämndernas skyldighet att lämna statistiska uppgifter.

E EU-reglering och internationell rapportering

EU-reglering saknas på området.

F Historik

Syftet med statistiken är att belysa omfattningen av vissa kommunala insatser enligt socialtjänstlagen riktade mot personer med funktionsnedsättning. Statistikåret 2007 införde Socialstyrelsen en personnummerbaserad uppgiftsinsamling som underlag för officiell statistik om äldre- och handikappomsorgen. För statistikåret 2017 görs två uppgiftsinsamlingar varje månad, varav den ena avser alla beslut som pågick den sista dagen varje månad, och den andra avser alla påbörjade och avslutade beslut under månaden. För statistikåren 1994–2006 baserades statistiken på mängduppgifter som till viss del hade ett likartat innehåll som uppgifter från 2007 och framåt. Sedan 2013 har Socialstyrelsen samlat in uppgifter om insatserna varje månad. Fram till 1994, ansvarade Statistiska centralbyrån för officiell statistik om äldre- och handikappomsorg.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Socialstyrelsen
Kontaktperson	Ulrika Eriksson
E-post	ulrika.eriksson@socialstyrelsen.se
Telefon	075 247 37 04